

Årsrapport 2012

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

FORORD

Årsrapporten skal gi styret ved Høgskolen i Sør-Trøndelag et innblikk i kvaliteten på saksbehandlingen som høgskolen fører innenfor det studieadministrative feltet, i tillegg til andre saksfelt som er delegert til klagenemnda. Årsrapporten gir også et innblikk i klagenemndas vurderinger i enkelte saker og er et ledd i arbeidet med å legge til rette for at klagenemndas avgjørelser får betydning ut over den enkelte sak.

I rapporten fremgår klagenemndas sammensetning, møtevirksomhet og saksbehandling i 2012. Det er også trukket sammenligninger for tidligere år for å vise utvikling i sakstyper.

1. KLAGENEMNDAS MANDAT OG SAMMENSETNING

Høgskolens klagenemnd har hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 5-1. Arbeidsområdet for klagenemnda ved HiST er klager over enkeltvedtak fra studenter, fusk saker reist mot studenter og visse typer disiplinærsaker. Se vedlegg for nærmere informasjon om mandat.

Klagenemnda oppnevnes av høgskolestyret og består av 5 medlemmer med varamedlemmer. To av medlemmene skal være faglig tilsatte og oppnevnes med tre års funksjonstid. Leder og varamedlem skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere og ikke være tilsatt ved institusjonen. De oppnevnes også med tre års funksjonstid. To av medlemmene skal være studenter oppnevnt etter forslag fra Studentparlamentet for ett år av gangen.

Klagenemnda har hatt følgende sammensetning i 2012:

Leder	Vara for leder
Administrasjonssjef, Sør-Trøndelag tingrett cand.jur. Børge Bloch Trondvold	Seniorrådgiver, Domstoladministrasjonen, cand.jur. Robert Envik
Representanter for vitenskapelig personale	Vara for vitenskapelig personale
Høgskolelektor Wenche Natland Dahlen, Prg. for vernepleierutdanningen, AHS	Førstekonsulent Ann-Helen Kirknes, SKB, ALT
Høgskolelektor Guri Sivertsen Korpås, Pgr. for allmennfag, AFT	Førstekonsulent Anne Lise Mølmann, SKB, Felles
Studentrepresentanter	Vara for studentrepresentant
Dennis Eriksen (01.08.12-31.07.13)	Ane Indahl Mæhlum (01.08.12 – 31.07.13)
Christoffer Sve (01.08.12-07.10.12) Roy Hagen (08.10.12 – 31.07.13)	Petter Sælen (06.11.12 – 31.07.13)
Sekretariat	
Seniorrådgiver Kjersti Møller, SKB-Fellestjenester	

2. ET VIKTIG BIDRAG TIL KVALITETSSIKRINGSARBEIDET VED HiST

Klagenemnda er et viktig element i kvalitetssikringsarbeidet ved høgskolen, og skal bidra til en rettferdig og forutsigbar regelanvendelse som skal sikre studentene en upartisk og

saklig behandling. Høgskolens regelanvendelse sier noe om institusjonene innstilling overfor sine studenter, og dermed om kvaliteten på institusjonens studietilbud.

Klagenemndas saksbehandling

Klagenemnda skal prøve *alle* sider av saken. Den skal prøve anførsler, lovligheten av vedtaket samt den skjønnsmessige vurderingen av forholdet. For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven og lov om universiteter og høyskoler.

Det er viktig for studentenes rettssikkerhet at saker som behandles i klagenemndene ved høyskoler og universitet under loven vurderes ut fra en lik tolkning av regelverket og etter de samme normer. Felles klagenemnds behandling av klager etter vedtak i fuske- og skikkethetssaker utgjør derfor en viktig rettesnor for klagenemnda ved HiST.

For klagenemnda er det også en stor fordel at leder og nestleder har vært de samme som for NTNUs klagenemnd.

Oppfølging av klagenemndas arbeid

Nemndas begrunnelser og merknader i så vel klagesaker som fuskesaker bør være retningsgivende for høgskolen, både i de sakene som påklages eller fremmes for nemnda og for den øvrige praksisen ved høgskolen, også der klagerne ikke er gitt medhold.

Klagenemnda anser det som en viktig oppgave å formidle innsikt og erfaring fra klagesakene som høgskolen kan bruke videre i sin kvalitetssikring av det studieadministrative arbeidet. Fra september 2011 ble klagenemndas møteprotokoll et fast punkt på agendaen til høgskolens Studie- og kvalitetsutvalg (SKU). Spesielt gjelder dette klagenemndas påpekninger til videre oppfølging. Klagenemndas anførsler fremgår av saksnotatet, evt. som en protokolltilførsel. Klagenemndas uttalelser er ikke bindende for institusjonen, men det registreres at uttalelsene er blitt behandlet som innspill som har medvirket til endring av praksis.

Oversikt over klagenemndas arbeid er tilgjengelig på www.hist.no/klagenemnda. Her finner man blant annet retningslinjer for behandling av fuskesaker som benyttet som forslag til nasjonal norm i rapporten *Plagiering i universitets- og høgskolesektoren – felles problem, felles ansvar* utarbeidet av Universitets- og høgskolerådet i november 2013.

Klagenemndas sekretariat har hatt et godt samarbeid med avdelingene i forbindelse med saksforberedelsen av klagesaker.

Forhold som har medført bemerkning til SKU i 2012

Klagenemnda har i 2012 spesielt påpekt forhold og bekymringer knyttet til manglende samordning av rutiner og operasjonalisering av eget regelverk knyttet til overflytting, eksamensavvikling (informasjon og fuskekontroll), opphør av studierett, varslingsbestemmelser, adgang til fjerde gangs eksamen og saksbehandlingstid.

3. OMFANGET AV SAKER, TYPE SAKER OG AVGJØRELSE

Klagenemnda har ikke faste møtedatoer, men kalles inn fortløpende når det foreligger saker. Nemnda behandlet i 2012 35 enkeltsaker, fordelt på 6 møter. Samtlige vedtak fattet i 2012 var enstemmige og klagenemnda har i hovedsak vært fulltallig (med medlem eller varamedlem) til møtene.

Saker og sakstyper

Klagesaker er saker hvor studenter klager på enkeltvedtak truffet av høghskolen. Klagenemndas avgjørelser i klagesaker kan ikke påklages etter forvaltningsloven. Klagenemndas avgjørelse kan vurderes av Sivilombudsmannen etter henvendelse fra studenten. Ombudsmannen kan komme med anbefalinger i forhold til håndtering av saken, uten at disse er rettslig bindende. I 2012 ble ingen av nemndas avgjørelser vurdert av Sivilombudsmannen.

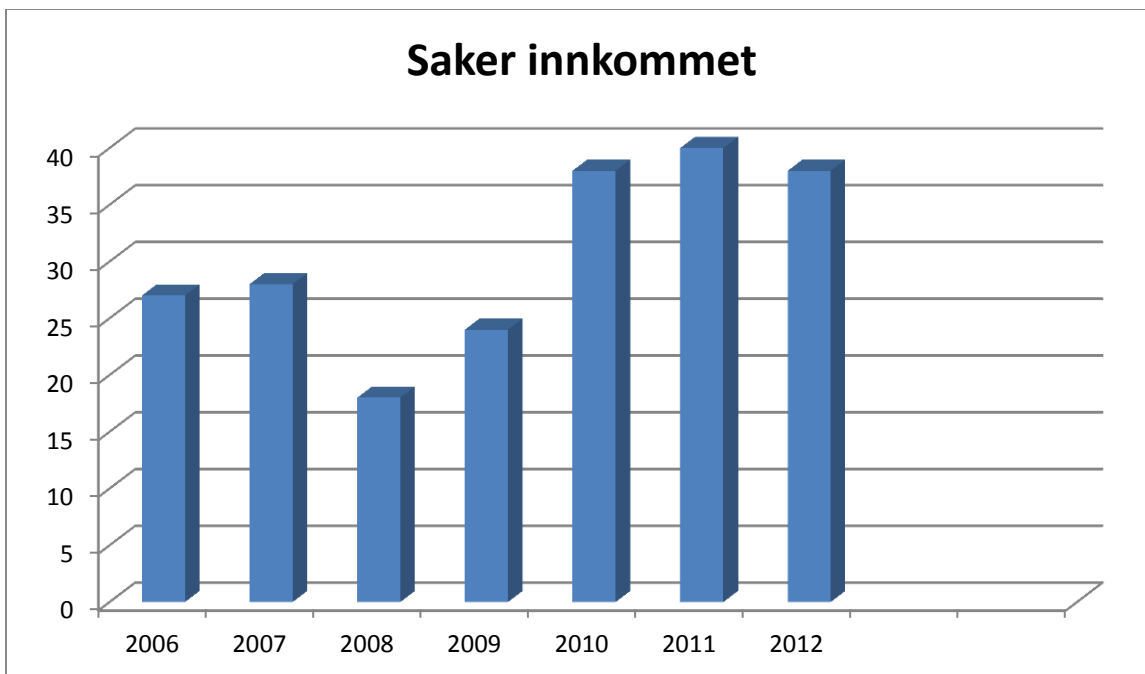
I disiplinære saker (fusk, utestengning, skikkethet) kan nemndas avgjørelser påklages til den nasjonale Felles klagenemnd som er organisert under Samordna opptak. I disse sakene er høghskolens klagenemnd førsteinstans.

Tabellen under viser en flerårig oversikt over antall saker fremmet for klagenemnda og resultatet av behandlingen.

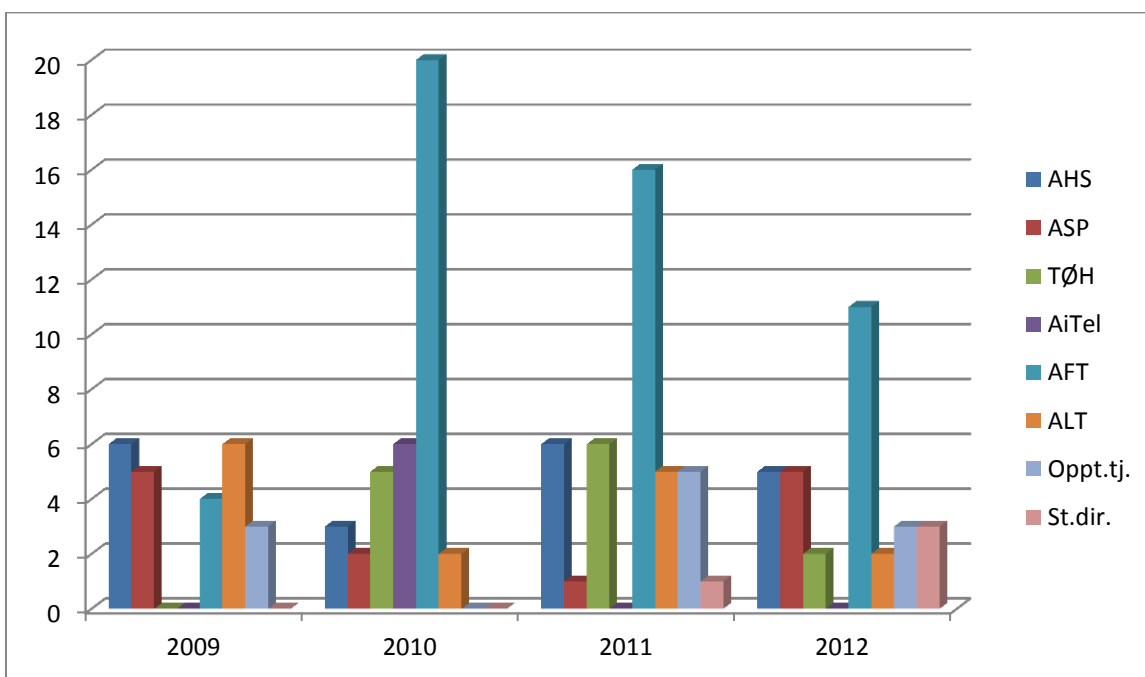
År	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall saker	17	24	25	24	26	27	28	18	24	38	40	35
Antall medhold	4	4	5	2	2	5	5	5	5	2	5*	11
% medhold*	24	17	20	8	8	19	18	28	21	5	12	33

* Sett i forhold til om avgjørelsen er fullt ut i studentens favør.

I 2012 behandlet klagenemnda 35 saker, mens klagenemnda i 2011 behandlet 40. Dette gir en nedgang på 5 saker i 2012. I løpet av perioden 2006-2012 ser bildet slik ut:

I 2011 ser fordelingen av type saker per avdeling slik ut sammenlignet med 2009/2010:

Sakstyper og utfall 2012

Under vises en detaljert fremstilling av sakstyper i 2011:

Nr.	Sakstype - klage	Utfall	Førsteinstans
1	Avslag på søknad om godkjenning av ekstern utdanning	<i>Kunne ikke realitetsbehandles da saken ikke var tilstrekkelig opplyst.</i>	AHS
2	Avslag på søknad om overflytting	<i>Tas ikke til følge.</i>	AHS
3	Avslag på søknad om forhåndsgodkjenning	<i>Tas ikke til følge.</i>	ALT
4	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Annullering</i>	AFT
5	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Annullering</i>	AFT
6	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Annullering</i>	AFT
7	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Annullering</i>	AFT
8	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Subjektivt vilkår for fusk ikke oppfylt. Ingen reaksjon.</i>	AFT
9	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Subjektivt vilkår for fusk ikke oppfylt. Ingen reaksjon.</i>	AFT
10	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Subjektivt vilkår for fusk ikke oppfylt. Ingen reaksjon.</i>	AFT
11	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Subjektivt vilkår for fusk ikke oppfylt. Ingen reaksjon.</i>	AFT
12	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Subjektivt vilkår for fusk ikke oppfylt. Ingen reaksjon.</i>	AFT
13	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Subjektivt vilkår for fusk ikke oppfylt. Ingen reaksjon.</i>	AFT
14	Klage på formelle feil ved avvikling av eksamen	<i>Klager medhold i formell feil. Alle kandidater som hadde avlagt aktuelle eksamen ble gitt tilbud om ny.</i>	ASP
15	Klage på formelle feil ved avvikling av eksamen	<i>Klager gitt medhold i formell feil. Alle kandidater som hadde avlagt aktuelle eksamen ble gitt tilbud om ny eksamen.</i>	ASP
16	Klage på avvisning av søknad om eksamen under særskilte vilkår	<i>Klage ikke tatt til følge.</i>	AHS
17	Klage på avslag om utsettelse av praksisperiode	<i>Klage ikke tatt til følge.</i>	ASP
18	Klage på avslag om oppdeling av praksis	<i>Klage ikke tatt til følge.</i>	AHS
19	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Annullering og utestengelse i ett semester.</i>	AHS
20	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Annullering og utestengelse i ett</i>	TØH

		<i>semester.</i>	
21	Fusk (skriftlig eksamen)	<i>Annullering og utestengelse i to semestre.</i>	AFT
22	Klage på vedtak om annullering og utestengning (sak19/12)	<i>Vedtak oppretthold til HiSTs klagenemnd og gitt medhold i Felles klagenemnd.</i>	
23	Klage på beregning av utdanningspoeng for opptak til videreutdanning for sykepleiere	<i>Klage ikke tatt til følge</i>	Opptakstjenesten
24	Klage på formelle feil ved avvikling av eksamen.	<i>Klage ikke tatt til følge.</i>	ASP
25	Klage på avslag om opptak til bachelor i informatikk med spesialisering i drift av datasystemer.	<i>Klage ikke tatt til følge</i>	Opptakstjenesten
26	Klage på avslag om opptak til bachelor i teknisk bygningsvern med grunnlag i realkompetanse	<i>Klage ikke realitetsbehandlet, men returnert til førsteinstans for ny behandling.</i>	Opptakstjenesten
27	Klage på avslag om opptak til master i norskdidaktikk, høsten 2012	<i>Klage ikke tatt til følge</i>	Opptakstjenesten
28	Klage på avslag om opptak etter særskilt vurdering til forkurs for ingeniørutdanningen	<i>Klage ikke tatt til følge</i>	Opptakstjenesten
29	Mistanke om fusk ved mappeeksamen	<i>Annullering og utestengelse i to semestre.</i>	ALT
30	Klage på avslag om fjerde forsøk til eksamen	<i>Klage ikke tatt til følge.</i>	Studiedirektør
31	Klage på vedtak om opphør av studierett	<i>Klage tatt til følge</i>	Studiedirektør
32	Klage på vedtak om opphør av studierett	<i>Klage tatt til følge</i>	Studiedirektør
33	Klage på formell feil ved avvikling av eksamen	<i>Klage ikke tatt til følge</i>	ASP
34	Klage på avslag om dispensasjon fra forkunnskapskrav	<i>Klage ikke tatt til følge</i>	TØH
35	Klage på avslag om opptak til bachelor i teknisk bygningsvern med grunnlag i realkompetanse	<i>Klage ikke tatt til følge</i>	Opptakstjenesten

Fuskesaker

Fusk ved eksamen er et problemområde som har vært viet mye oppmerksomhet både ved HiST og andre institusjoner, i media og fra departementets side.

Sammenlignet med 2011 er det en nedgang økning i omfanget av fuskesaker ved HiST. I tabellen oppgis de sakene som har vært behandlet i klagenemnda det angitte år.

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall fuskesaker	1	9	2	5	10	4	3	25	23	14
Herav skole-eksamen	0	3	1	2	6	2	2	18	20	13
Herav hjemme-eksamen/mapper	1	6	1	3	4	2	1	7	3	1
Andel kun annullering	1	8	1	2	5	3	1	9	16	4
Andel annul.+utest. inntil 6 mnd	0	0	1	1	4	0	0	3	3	2
Andel annull.+utest 6-12 mnd	0	1	0	1	1	1	0	12	2	2
Ingen fuske-reaksjon	0	0	0	1	0	0	2	1	2	6

I fuskesaker må to vilkår være oppfylt; det må objektivt sett foreligge fusk, og studenten må ha handlet forsettlig eller grovt uaktsomt. Når det gjelder utmåling av reaksjon, så er normen som er gitt av Felles klagenemnd satt til to semestre ved forsettlig fusk og ett semester ved grovt uaktsomt fusk. Felles klagenemnds redegjørelse for sin forståelse av skyldkravet, samt krav til informasjon og saksbehandling fra institusjonens side fremmer lik og korrekt behandling av studentene i slike saker. Momenter som tas inn i klagenemndas egen vurdering er omfang av fusket, erfaring som student, om høgskolen har overholdt sin informasjonsplikt, grad av veiledning i akademisk skriving og referansebruk, forholdsmessighet o.lign.

Studentene benytter seg av to typer fusk. Den ene typen er fusk i eksamenslokalet, der studentene har medbrakt ulovlige hjelpemidler. I forarbeidene til uhl fremgår det at det er «å anse som fusk når en student har ulovlige hjelpemidler tilgjengelig på eksamen eller på andre måter handler i strid med eksamensreglementet». Når det fremgår av eksamenreglementet hvilke hjelpemidler som er ulovlige, og at disse ikke skal medbringes til eksamenslokalet, vil det regnes som fullbyrdet fusk dersom de ulovlige hjelpemidlene oppdages i eksamenslokalet, selv om studenten ikke blir tatt i å benytte seg av dem. Den andre type fusk foregår ved plagiering eller ved at studenten ikke har oppgitt sine kilder. Det har også vært tilfeller av ulovlig samarbeid ved hjemmeeksamen. Fuskebestemmelsene omfatter også obligatoriske arbeidskrav der det inngår et element av vurdering.

Fuskesakene er i hovedsak knyttet til eksamen med tilsyn i 2012. Spørsmålet er hvorvidt disse tallene representerer det korrekte bildet av fuskeomfanget ved HiST.

Saksfordelingen avdelingene imellom kan svinge fra år til år. Den markante økningen i antall fuskesaker ved eksamen med tilsyn de siste år kan nok, etter klagenemndas syn, skyldes at det er foretatt systematiske kontroller av eksamen. Det gis tilbakemelding om at det ikke er foretatt systematiske fuskekontroller av tilsvarende dimensjoner som tidligere år i 2012.

Hele 6 saker ble avvist av klagenemnda da det kunne reises tvil om hvorvidt vilkåret til subjektiv skyld var oppfylt og kom frem til at det ikke var grunnlag for å konstatere hverken forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse. Det fremgikk også av sakene at høyskolen ikke hadde operasjonalisert sitt eget regelverk tilstrekkelig og det forelå uklarheter omkring hvilke hjelpemidler som faktisk var tillatt.

Når det gjelder eksamen uten tilsyn har klagenemnda behandlet en sak i 2012. At det er såpass få fuskesaker knyttet til plagiering ved HiST kan skyldes at studentene ved HiST er godt informert om krav til kildebruk, og at studentene er bevisst de krav som stilles til dem. En viss andel av sakene løses også antagelig ved trekk i karakter for akademisk umodenhet. Klagenemnda har ingen oversikt over dette. Det er heller ikke usannsynlig at det finnes en del mørketall, spesielt hvis en sammenligner HiST med en rekke andre institusjoner innen sektoren hvor plagiering ser ut til å utgjøre den absolutt mest utbredte formen for fusk (basert på årsrapporter fra andre institusjoner og Felles klagenemnd). Innføring av plagiatskontrollen Ephorus har ikke medført en økning i denne type saker.

Rett til fullmektig og klage til Felles klagenemd

Studentene har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om utestengning er reist, og utgiftene skal dekkes av HiST etter statens salærsetser. Studentene benyttet sin rett til advokatbistand i 2 av sakene i 2012 hvor det var reist mistanke om fusk.

To av fuskesakene ble påklaget til Felles klagenemnd. Begge vedtak ble stadfestet.

Særskilte skikkethetssaker

Klagenemnda har ikke behandlet saker knyttet til skikkethetsvurdering i skikkethetsnemnda i 2012.

AVSLUTTENDE KOMMENTAR

Klagenemnda har hatt mange saker til behandling i 2012, og det er lagt ned et betydelig arbeid fra ledelsens, medlemmenes og sekretariatets side. Klagenemnda har hatt gode og konstruktive diskusjoner, og vedtakene har i samtlige saker i 2012 vært enstemmige.

Nemnda finner arbeidet som kvalitetssikrer ved Høgskolen i Sør-Trøndelag meningsfylt.

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

4. februar 2013

Børge B. Trondvold
leder av klagenemnda

Kjersti Møller
sekretær i klagenemnda

VEDLEGG

MANDAT FOR KLAGENEMNDA VED HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG Vedtatt av høgskolestyret 05.12.96, HS-sak 86/96. Endret ifølge KUF-rundskriv F-55-00 dat. 18.12.00 og av høgskolestyret 19.03.03, HS-sak 024/2003 og 27.09.06, HS-sak 058/2006. Oppdatert i samsvar disposisjonsmessige endringer i universitets- og høgskolelovens kapittelinnstilling.

1. Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag er opprettet etter vedtak i Det regionale Høgskolestyret (24.06.94) og i Høgskolestyret (21.12.95).
2. Klagenemndas sammensetning er i henhold til lov om universiteter og høyskoler, § 5-1.
3. Høgskolestyret delegerer til klagenemnda å behandle og avgjøre klager i følgende saker:

- Klage på avgjørelser om opptak til de studier ved høgsolen som ikke omfattes av sentralt opptak og således skal avgjøres av andre organer, og klage i forbindelse med opptak på grunnlag av realkompetanse
- Klage på avslag om oppflytting til høgere årskurs eller direkte opptak til disse
- Klage på avslag om å få gå opp til eksamen
- Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur
- Klage i forbindelse med godkjenning av kurs, fag eller praksis som inngår i studiet
- Klage over avgjørelse om dispensasjon eller fritak fra eksamen eller prøve, unntatt dispensasjonssaker av prinsipiell art
- Klage i forbindelse med valg av representanter og ombud ved høgsolen
- Saker om annullering av eksamen og prøve i henhold til universitets- og høgscoleloven § 4-7, første og annet ledd og saker om utestenging i henhold til samme lov § 4-8 tredje ledd
- Saker om ikke skikkethet og om utestenging etter § 11 i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.